

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBINĖ KULTŪROS PAVELDO KOMISIJA

Biudžetinė įstaiga, Rūdninkų g. 13, 01135 Vilnius, tel. (8 5) 266 3277, el.p. komisija@vkpk.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 288700520

Kultūros ministerijai
dmm@lrkm.lt

2020-06- Nr. V11- (6.4E)

Kopija
Lietuvos Respublikos Seimo Kultūros komitetui
kultkt@lrs.lt
Lietuvos Respublikos Vyriausybei
LRVkanceliarija@lrv.lt
Lietuvos Respublikos restauratorių sąjungai
restauratoriusajunga.lt@gmail.com

DĖL KULTŪROS MINISTRO 2020-04-30 ĮSAKYMU NR. ĮV-592 PATVIRTINTO KILNOJAMŲJŲ KULTŪROS VERTYBIŲ TYRIMO, KONSERVAVIMO IR RESTAURAVIMO TVARKOS APRAŠO

Valstybinė kultūros paveldo komisija, susipažinusi su Lietuvos Respublikos restauratorių sąjungos 2020-05-08 kreipimusi „Dėl kilnojamųjų kultūros vertybių tyrimo, konservavimo ir restauravimo tvarkos aprašo“ ir atlikusi kultūros ministro 2020-04-30 įsakymu Nr. ĮV-592 patvirtinto Kilnojamųjų kultūros vertybių tyrimo, konservavimo ir restauravimo tvarkos aprašo (toliau – Aprašas) atitikimo analizę Kilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos įstatymui (toliau – KKVAĮ), teikia savo išvadas:

1. Aprašo 3 punkte nustatyta, kad vykdyti ardomuosius tyrimus, konservuoti ir restauruoti dailės vertybes gali tik Kilnojamųjų kultūros vertybių restauratorių atestavimo komisijos atestuoti restauratoriai, fiziniai ir juridiniai asmenys, kur dirba atestuoti restauratoriai. Naujuoju reglamentavimu nustatomas naujas kriterijus, kurio pagrindu suteikiama teisė fiziniams ir juridiniams asmenims, t. y. ne specialistams, atlikti tyrimo, konservavimo ir restauravimo darbus. Pakanka, kad to fizinio ar juridinio asmens darbovietėje dirbtų restauratorius. Aprašo 3 punktas ta apimtimi, pagal kurią fiziniams ar juridiniams asmenims suteikiama teisė atlikti minėtus darbus, prieštarauja Kilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos įstatymo (toliau – KKVAĮ) 11 str. 1 daliai, kurioje nustatyta, kad tirti, konservuoti ir restauruoti kilnojamąsias kultūros vertybes, taip pat vertybę, kuri yra viena iš nekilnojamojo kultūros paveldo statinio vertingųjų savybių, ir dailės nekilnojamojo kultūros paveldo objektus gali tik Kilnojamųjų kultūros vertybių restauratorių atestavimo komisijos atestuoti restauratoriai, turintys atitinkamas kvalifikacines kategorijas. Taigi, KKVAĮ aiškiai apibrėžia

specialistų, turinčių teisę tirti, konservuoti ir restauruoti, kompetencijas. Pagal įstatymą minėtus darbus gali atlikti tik restauratoriai, turintys atitinkamas kvalifikacines kategorijas.

2. Aprašo 20 punkte nustatyta, kad kai programoje numatyti dailės vertybės tyrimo, konservavimo ir restauravimo darbai atliekami kartu su kultūros paveldo statinio, kuriame yra dailės vertybė, tvarkybos darbais, tyrimo, konservavimo ir restauravimo darbus atliekantis ar jiems vadovaujantis restauratorius privalo užtikrinti šių darbų atlikimo sąlygų laikymąsi. Pagal šią nuostatą reikalavimas užtikrinti darbų atlikimo sąlygų laikymąsi taikomas tik tuo atveju, jei darbai atliekami kartu su kultūros paveldo statinio tvarkybos darbais, o jei darbai kartu neatliekami, tai darbų atlikimo sąlygų užtikrinti nereikia. Manome, kad pareiga užtikrinti darbų atlikimo sąlygas turėtų būti nustatoma nepriklausomai nuo to, kartu darbai atliekami, ar ne.

3. Aprašo 22 punkte nustatyta, kad dailės vertybės, esančios kultūros paveldo statinyje, konservavimo ir restauravimo darbų bendrąją ir specialiąją techninę priežiūrą atlieka nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos specialistai, turintys paveldosaugos ekspertizės specialisto kvalifikacinę kategoriją. Pagal šį reikalavimą specialiąją techninę priežiūrą gali atlikti ir specialistai, turintys nekilnojamojo kultūros paveldo paveldosaugos ekspertizės kvalifikacinę kategoriją. Šią nuostatą būtina patikslinti, aiškiai įvardinant kvalifikacines kategorijas.

4. Aprašo 34 punkte nustatyta, kad taryba patikrina atliktus tyrimo, konservavimo ir restauravimo darbus, restauratoriaus pateiktą ataskaitą, dailės vertybės valdytojo rašytinį sutikimą priimti darbus. Nuostata, reglamentuojanti reikalavimą turėti vertybės valdytojo, t. y. asmens, neturinčio reikiamos kvalifikacijos, rašytinį sutikimą priimti darbus, prieštarauja KKVAĮ 11 str. 2 daliai, kurioje nurodyta, kad tik Restauravimo taryba priima darbą.

Atkreiptinas dėmesys į tai, kad rengiant Aprašo projektą nebuvo konsultuojamasi su visuomene, nesikreipta į suinteresuotas visuomenės grupes, tame tarpe ir į Lietuvos Respublikos Restauratorių sąjungą. Tuo pažeistas vienas iš Teisėkūros pagrindų įstatymo 3 str. 2 dalies 4 punkte įtvirtintas atvirumo ir skaidrumo principas, nustatantis reikalavimą, kad teisėkūra būtų vieša, su bendraisiais interesais susiję teisėkūros sprendimai negali būti priimami visuomenei nežinant ir neturint galimybių dalyvauti, valstybės politikos tikslai, teisinio reguliavimo poreikis ir teisėkūroje dalyvaujantys subjektai turi būti žinomi, visuomenei ir interesų grupėms sudarytos sąlygos teikti pasiūlymus dėl teisinio reguliavimo.

Atsižvelgiant į pateiktas pastabas, Kultūros ministerijai siūlome patikslinti Aprašą pašalinant nuostatas, prieštaraujančias KKVAĮ.

Paveldo komisijos pirmininko pavaduotoja

Andrijana Filinaitė